

10/122-3436/8222

MİLLİYETÇİ HAREKET PARTİSİ
T.B.M.M. GRUP BAŞKANLIĞI
Tarih: 11.02.2008
Sayı: 2008/931

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Bor mineralleri ve rafine bor üretimi alanındaki sorunlar ve çözüm yollarını belirlemek amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçe doğrultusunda Meclis Araştırması açılmasını saygılarımızla arz ederiz.

1. Ahmet Duran BULUT-Balıkesir
2. Oktay VURAL-İzmir
3. Alim IŞIK-Kütahya
4. Akif AKKUŞ-Mersin
5. Cumali DURMUŞ-Kocaeli
6. Mümin İNAN-Niğde
7. Kamil Erdal SİPAHİ-İzmir
8. Gürcan DAĞDAŞ-Kars
9. Bekir AKSOY-Ankara
10. Beytullah ASİL-Eskişehir
11. Kürşat ATILGAN-Adana
12. Mehmet SERDAROĞLU-Kastamonu
13. Abdülkadir AKCAN-Afyonkarahisar
14. Yılmaz TANKUT-Adana
15. Mehmet Akif PAKSOY-Kahramanmaraş
16. Mithat MELEN-İstanbul
17. Cemaleddin USLU-Edirne
18. Mehmet GÜNAL-Antalya
19. Hüseyin YILDIZ-Antalya
20. Mustafa ENÖZ-Manisa
21. Hasan ÖZDEMİR-Gaziantep
22. İsmet BÜYÜKATAMAN-Bursa
23. Necati ÖZENSOY-Bursa
24. Ahmet BUKAN-Çankırı
25. Ahmet Kenan TANRIKULU-İzmir
26. Ertuğrul KUMCUOĞLU-Aydın
27. Gündüz Suphi AKTAN-İstanbul
28. Rıdvan YALÇIN-Ordu
29. Ahmet ORHAN-Manisa
30. Recep TANER-Aydın
31. Hakan COŞKUN-Osmaniye
32. Erkan AKÇAY-Manisa
33. Emin Haluk AYHAN-Denizli
34. Süleyman Latif YUNUSOĞLU-Trabzon
35. Hasan ÇALIŞ-Karaman

GEREKÇE

Türkiye bor ve bor kaynakları açısından dünyanın en büyük ülkesi konumundadır.

Bor mineralleri; bünyelerinde değişik oranlarda bor oksit (B_2O_3) içeren mineraller olup; ülkemizde yaygın olarak bulunan bor mineralleri; tinkal, kolemanit ve üleksit'dir. Dünya toplam bor rezervi sıralamasında Türkiye %72'lik pay ile ilk sıradadır. Dünya kolemanit rezervinin ise tamamına yakını ülkemizde bulunmaktadır.

Türkiye'nin dünya bor piyasasından aldığı pay ise son derece düşüktür. Ülkemizin dünya bor piyasasındaki payının artırılması rafine ürünlerin geliştirilmesi ile mümkündür.

Bor rezervi oluşumları; bor mineralleri, bunlardan elde edilen zenginleştirilmiş bor cevherleri boratlar, rafine ürünler, bor bileşikleri ve bor ürünleri olarak adlandırılmaktadır.

Endüstriyel üretimde ham bor ve rafine bor ürünleri, bünyesinde taşıdığı üstün özellikleri içerisine katıldığı üretim ve ürüne aktaran bu anlamda ikame edilemeyen bir kullanım alanına sahiptir.

Bor; otomobil camları, labaratuvar camı, uçak camları, ileri teknoloji camları, borcam-lar, pyrex, optik camlar, Borosilikat camlar(kamera ve mercek camı) imalinde kullanılmaktadır. Kayak, kayak ayakkabısı, tenis raketleri, balık oltası, mişina, golf sopaları, ok, yay, çeşitli darbelere karşı koruyucularda, gerek telefon ve gerekse bilgisayar ağlarında geniş bir kullanım alanı bulan Fiber optik kablolarda, LCD ekranların ve Mikroçip üretiminde, uzun ömürlü yüksek güçlü lityum-ion bataryalarda, %70 enerji tasarrufu sağlaması nedeniyle, bilgisayar disk sürücüler, otomobillerde direk akım-motorları ve elektrikli ev eşyaları ile portatif güç aletlerinde, uzay araçları, uydular, uçaklar, helikopter, planör, zeplin ve balon imalatında, askeri alanda yüksek performanslı teçhizatlarda, zırhlı araçlarda ve silahlarda katkı maddesi olarak kullanılmaktadır.

Kanser tedavisinde, özellikle beyin kanserlerinin tedavisinde, ostrepoz ve menapoz tedavilerinde, allerjik hastalıklarda, psikiyatride, kemik gelişiminde ve artiritte, menapoz tedavilerinde bor kullanılabilir.

Manyetik Rezonans Görüntüleme Cihazlarında, yapıştırıcı, donmayı önleyici-geciktirici, antifiriz, fren sıvıları, nişasta (kola), soğutucu kimyasallar, yangın söndürücü granüle ve sıvı kimyasallar, yanmayı geciktiriciler, korozyon önleyiciler, mürekkep, boya, böcek öldürücü aeresoller, bitki öldürücüler, biyolojik gelişim ve kontrol kimyasalları, orman ürünleri koruyucuları, boya koruma mamulleri, pasta ve cilalar, kibrit, kireçlenme önleyicileri, sentetik yüksek performanslı motor yağları (motor silk), patlayıcı, yüzme havuzu temizleyici kimyasallar, ağartıcılar, kolonya, parfüm, krem, şampuan, makyaj malzemesi, diş macunu imalinde, dezenfektan sıvılar, sabun, deterjanlar(çamaşır ve bulaşık) üretiminde bor ve çeşitli rafine bor ürünleri kullanılır.

Tarım sektöründe gübre üretiminde kullanılır. Seramik ve emaye sanayiinde de oldukça geniş kullanıma sahiptir. Atom reaktörlerinde borlu çelikler, bor karbürler ve titanbor alaşımları, atom reaktörlerinin kontrol sistemleri ile soğutma havuzlarında ve reaktörün alarm ile kapatılmasında bor kullanılır. Nükleer atıklar Bor madeninden

(kolemanit) üretilen cam ambalajlar içine alınıp cam kütükler haline getirilerek depolanır. Enerji konusunda yapılan araştırmalar Bor ve rafine bor ürünlerinden enerji alanında geniş bir kullanım alanı yaratacak aşamadır.

Bor bileşikleri, elektrolit kaplama sanayiinde, elektrolit elde edilmesinde sarf edilmektedir. Borik asit nikel kaplamada, fluoboratlara ve fluoborik asitler ise; kalay kurşun, bakır, nikel gibi demir dışı metaller için elektrolit olarak kullanılmaktadır.

Tekstil sanayiinde, nişastalı yapıştırıcıların viskozitlerinin ayarlanmasında, kazeinli yapıştırıcıların çözücülerinde, proteinlerin ayrıştırılmasında yardımcı madde, boru ve tel çekmede akıcılığı sağlayıcı madde, dericilikte kireç çöktürücü madde olarak boraks kullanılır. Atık sularındaki civa, kurşun, gümüş gibi ağır metallerin sulardan temizlenmesi amacıyla da kullanılmaktadır.

Tekne, yat, bot ve muhtelif deniz ulaşım araçlarının imalinde ve inşasında, aşındırıcı, zımpara, parlatma ürünlerinde, çeşitli metal alaşımlarında, lehimde, plastik sektöründe, kağıt ve mukavva üretiminde, mücevhercilikte, kurşun arıtımında, akaryakıtta oktan yükseltici olarak, rafinasyon işlemlerinde, mumyalama işlemlerinde, gıda sanayiinde... yaklaşık 250 üretim sektörü içinde binlerce üründe bor ve rafine bor ürünleri kullanılmaktadır. Teknolojik gelişmeler her geçen gün yeni kullanım alanları yaratmakta aynı zamanda mevcut kullanım alanlarında tüketim hacmi giderek artmaktadır.

Dünya bor piyasası oligopol piyasadır. Bu anlamda bor piyasasında ticari önem arz eden bor türleri, içinde Eti Holding'inde bulunduğu birkaç firma toplam üretim ve satışlarında tutmaktadır. Türk borlarının eksikliği, Avrupa'da ve dünyada bor piyasalarında istikrarsızlık yaratacak bir güce ve öneme sahiptir. Bu nedenle Avrupalı öğütücü ve nihai kullanıcılar ile dünya bor piyasasını belirleyen çokuluslu şirketler tarih boyunca bu varlık üzerinde etkili olabilme düşüncesinde olmuşlardır.

Eti Holding'i bünyesine katarak çok uluslu bir şirketin bor piyasasındaki hâkimiyetini tam anlamıyla pekiştirecek tekelleşme arzusunun, son dönemde ülkemizde estirilen özelleştirme adı altında yabancılaştırma rüzgârına dâhil edilmemesi, ülkemizin bor hammaddesinde liderliğinin rafine bor üretimi alanına da taşınması için neler gerektiğinin tespiti amacıyla, Anayasa'nın 98'inci ve İç Tüzüğü'nün 104 ve 105 inci maddeleri gereğince ekte yer alan gerekçe doğrultusunda Meclis Araştırması açılmasını arz ederiz.